

# Examenreglement

VMBO

Schooljaar 2022-2023

Cohort 2022

# Inhoudsopgave

## Deel I

## Examenreglement

### Hoofdstuk I

### Algemene bepalingen

|           |                                   |
|-----------|-----------------------------------|
| Artikel 1 | begripsbepalingen                 |
| Artikel 2 | examenreglement                   |
| Artikel 3 | indeling eindexamen               |
| Artikel 4 | toelating tot het eindexamen      |
| Artikel 5 | afname eindexamen                 |
| Artikel 6 | maatregelen bij onregelmatigheden |
| Artikel 7 | commissie van beroep              |

### Hoofdstuk II

### Inhoud eindexamen

|            |                                         |
|------------|-----------------------------------------|
| Artikel 8  | eindexamenvakken voor het vmbo          |
| Artikel 9  | eindexamen theoretische leerweg         |
| Artikel 10 | eindexamen gemengde leerweg             |
| Artikel 11 | eindexamen kaderberoepsgerichte leerweg |
| Artikel 12 | eindexamen basisberoepsgerichte leerweg |
| Artikel 13 | eindexamen leerwerktrajecten            |

### Hoofdstuk III

### Regeling van het schoolexamen

|            |                                                  |
|------------|--------------------------------------------------|
| Artikel 14 | schoolexamen                                     |
| Artikel 15 | programma van toetsing en afsluiting             |
| Artikel 16 | verloop schoolexamen                             |
| Artikel 17 | regels omtrent deelname aan een tentamen         |
| Artikel 18 | beoordeling en tentamencijfers                   |
| Artikel 19 | herkansing onderdelen van het schoolexamen (PTA) |
| Artikel 20 | vaststellen beoordeling schoolexamen             |
| Artikel 21 | beroep tegen beoordeling schoolexamen            |

### Hoofdstuk IV

### Regeling van het centraal examen

|            |                                                     |
|------------|-----------------------------------------------------|
| Artikel 22 | tijdvakken                                          |
| Artikel 23 | opgave kandidaten centraal examen                   |
| Artikel 24 | regels omtrent het centraal examen                  |
| Artikel 25 | niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen |
| Artikel 26 | onvoorziene omstandigheden centraal examen          |
| Artikel 27 | verhindering deelname aan het centraal examen       |

### Hoofdstuk V

### Uitslag, herkansing, diplomering

|            |                                    |
|------------|------------------------------------|
| Artikel 28 | vaststellen cijfer centraal examen |
| Artikel 29 | eindcijfer eindexamen              |
| Artikel 30 | vaststelling uitslag               |
| Artikel 31 | uitslag                            |
| Artikel 32 | herkansing                         |
| Artikel 33 | diploma en cijferlijst             |
| Artikel 34 | certificaten                       |

### Hoofdstuk VI

### Overige bepalingen

|            |                                |
|------------|--------------------------------|
| Artikel 35 | afwijking wijze van examineren |
| Artikel 36 | geheimhouding                  |
| Artikel 37 | bewaren examenwerk             |

## Deel II

## Programma van Toetsing en Afsluiting

|            |                                 |
|------------|---------------------------------|
| Artikel 38 | profielwerkstuk                 |
| Artikel 39 | (grote) praktische opdracht(en) |
| Artikel 40 | handelingsdeel                  |

## HOOFDSTUK I: ALGEMENE BEPALINGEN

### Artikel 1      Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- de wet: de wet op het voortgezet onderwijs.
- onze Minister: de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.
- inspectie: de inspectie, bedoeld in Artikel 113 en 114 van de wet.
- het bevoegd gezag: het college van bestuur;
- directeur: lid van de schoolleiding;
- teamleider: lid van de schoolleiding;
- examencommissie: de medewerkers belast met de organisatie en uitvoering van het examen. Tevens zijn zij belast met het borgen van de kwaliteit van het schoolexamen. Deze medewerkers zijn volledig gemandateerd om de benodigde werkzaamheden te verrichten.
- MR: de medezeggenschapsraad van onze school.
- kandidaat: een ieder die deelneemt aan het eindexamen.
- gecommiteerde: een gecommiteerde in de zin van artikel 29, derde lid van de wet, belast met het toezicht op het school - en of centraal examen of een deel daarvan
- school: het Stedelijk College Eindhoven, locatie Oude Bossche Baan
- examiner: degene die belast is met het afnemen van het (school) examen.
- eindexamen: een examen in de artikelen 11 tot en met 29 van het eindexamenbesluit voorgeschreven vakken.
- schoolexamen: de onderdelen van het examen, welke door de school zijn vastgesteld.
- examendossier: de behaalde resultaten van een kandidaat.
- handelingsdeel: het geheel van de opdrachten die naar behoren moeten zijn uitgevoerd.
- staatsexamen: indien een leerling in aanmerking komt voor een examen in tijdvak 3, wordt dit examen door de overheid afgenomen.
- herkansing: het opnieuw deelnemen aan een onderdeel/delen van het centraal examen of het schoolexamen.
- inhalen: het alsnog deelnemen aan een onderdeel/delen van het centraal examen of het schoolexamen
- PTA: Programma van Toetsing en Afsluiting
- horing: indien een onregelmatigheid zich voordoet bij een (onderdeel van een) schoolexamen, wordt de leerling uitgenodigd door de examencommissie om hier uitleg over te geven.
- commissie van beroep: een commissie, ingesteld door het bevoegd gezag, ter behandeling van beroepszaken met betrekking tot het examen.
- gespreid examen: een examen waarvan het vierde leerjaar over twee schooljaren is gespreid.
- eindexamenbesluit: het geheel van bepalingen inzake de eindexamens.

Vanwege de leesbaarheid is er in dit reglement gekozen voor de mannelijke persoonsvorm.  
Overal waar hij/hem/zijn staat, moet ook zij/haar/haar gelezen worden.

## **Artikel 2      Examenreglement**

Het Examenreglement bepaalt de regels, die in het Eindexamenbesluit vwo-havo-vmbo zijn vastgesteld, nader en vult deze aan.

In alle gevallen, waarin noch het Reglement, noch het Eindexamenbesluit voorziet, beslist de directeur.

In geval regels van deze regeling in tegenspraak zijn met het Eindexamenbesluit vmbo, prevaleert het Eindexamenbesluit.

## **Artikel 3      Indeling eindexamen**

Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. De volgende vakken kennen uitsluitend een schoolexamen: Kunstvakken 1, Maatschappijleer, Bewegen en Sport, Loopbaan oriëntatie en begeleiding en rekenen (indien een leerling geen wiskunde in zijn vakkenpakket heeft); Bovendien maakt de kandidaat van de theoretische leerweg een profielwerkstuk.

De kandidaat van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg krijgt daarnaast een beoordeling voor vier beroepsgerichte keuzevakken.

## **Artikel 4      Toelating tot het eindexamen**

Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.

1. Een kandidaat kan in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen heeft afgerond.

## **Artikel 5      Afnemen eindexamen**

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De kandidaat wendt zich tot de examencommissie voor:
  - algemene informatie over het examen
  - aanvragen vrijstelling
  - verzoeken om herkansing schoolexamen
  - verzoeken om herkansing centraal examen
  - inzage examenwerk
  - verklaringen over een afgelegd examen
  - verzoeken om afwijking van de wijze van examineren
  - verzoeken om de spreiding van het examen

## **Artikel 6      Maatregelen bij onregelmatigheden**

1. De directeur kan maatregelen nemen indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of van het centraal examen aan enige onregelmatigheid<sup>1</sup> schuldig maakt of heeft gemaakt.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van een beoordeling, bijvoorbeeld het cijfer 1, voor een (deel van een) schoolexamen of het centraal examen,

---

<sup>1</sup> Te laat komen zonder geldige reden, afwezig zijn zonder geldige reden, de orde verstoren, afkijken, het niet inleveren van het gemaakte werk, plagiaat plegen, het niet tijdig afronden van of inleveren van een praktische opdracht en/of handelingsdeel etc.

- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer onderdelen van het schoolexamen of het centraal examen,
- c. het ongeldig verklaren van een of meer onderdelen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
- d. Het opnieuw afleggen van (een deel van) het schoolexamen.
- e. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamen commissie.

3. Een examinerator kan passende maatregelen van minder vergaande aard aan de examencommissie voorstellen ten aanzien van de kandidaat die zich tijdens het schoolexamen niet gedraagt als redelijkerwijs van hem verwacht mag worden. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de examencommissie de kandidaat en eventueel zijn ouders, voogden of verzorgers. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De examencommissie deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, in ieder geval schriftelijk en indien noodzakelijk mondeling. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie. De kandidaat kan (binnen 10 dagen na dagtekening) tegen de beslissing van de directeur in beroep gaan bij de examencommissie.

## **Artikel 7    Commissie van beroep**

1. Deze commissie bestaat uit drie leden, te weten: een lid voorgedragen door het bestuur, een lid voorgedragen door de oudergeleding van de MR en een lid voorgedragen door de personeelsgeleding van de MR. De leden treden om de drie jaar af en zijn dan herbenoembaar.  
Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.  
De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de directeur en aan de inspectie.  
Adres: Commissie van Beroep, Postbus 1310, 5602 BH Eindhoven.
2. Indien een kandidaat in beroep gaat tegen een uitsluiting van het schoolexamen c.q. het centraal examen of een gedeelte daarvan, is hij gerechtigd - hangende de uitspraak van de commissie van beroep – aan nog volgende onderdelen van het schoolexamen of het centraal examen deel te nemen.

## **HOOFDSTUK II: INHOUD EINDEEXAMEN**

### **Artikel 8          Examen theoretische leerweg / nieuwe leerweg.**

Het examen omvat de volgende onderdelen:

- a. Schoolexamen: Het profielvak (Z&W, E&O of PIE), kunstvakken inclusief CKV, maatschappijleer, bewegen & sport en Loopbaan oriëntatie- en begeleiding.
- b. Centraal examen: Nederlandse taal en Engelse taal;  
Twee van de vakken uit het profieldeel: voor economie zijn dit economie en wiskunde; voor zorg en welzijn zijn dit biologie en wiskunde; voor techniek zijn dat natuur- scheikunde I en wiskunde. Daarnaast nog twee vakken uit het vrije deel (Biologie, Duitse taal, Economie, Franse taal, Geschiedenis of Natuur-scheikunde I)

### **Artikel 9          Examen kaderberoepsgerichte leerweg**

Het examen omvat de volgende onderdelen:

- a. Schoolexamen: Het Combinatievak (bestaande uit vier beroepsgerichte keuzevakken), kunstvakken inclusief CKV, maatschappijleer, Bewegen en Sport, Loopbaan oriëntatie- en begeleiding en rekenen (indien een leerling geen wiskunde in zijn vakkenpakket heeft);
- b. Centraal examen: Nederlandse taal, Engelse taal en het Profielvak  
twee van de vakken uit het profieldeel: voor economie zijn dit economie en wiskunde of Duitse taal; voor zorg en welzijn zijn dit biologie en maatschappijkunde of wiskunde; voor techniek zijn dat natuur- scheikunde I en wiskunde;

### **Artikel 12        Examen basisberoepsgerichte leerweg**

Het examen omvat de volgende onderdelen:

- a. Schoolexamen: Het Combinatievak (bestaande uit vier beroepsgerichte keuzevakken), kunstvakken inclusief CKV, maatschappijleer, Bewegen en Sport, Loopbaan oriëntatie- en begeleiding en Rekenen (indien een leerling geen wiskunde in zijn vakkenpakket heeft);
- b. Centraal examen: Nederlandse taal, Engelse taal en het profielvak  
twee van de vakken uit het profieldeel: voor economie zijn dit economie en wiskunde; voor zorg en welzijn zijn dit biologie en maatschappijkunde of wiskunde; voor techniek is dat natuur- scheikunde I en wiskunde

### **Artikel 13        Examen duale leerweg (leerwerktrajecten)**

Het examen omvat de volgende onderdelen:

- a. Schoolexamen: Het Combinatievak (bestaande uit vier beroepsgerichte keuzevakken), loopbaan oriëntatie- en begeleiding en rekenen
- b. Centraal examen: Nederlandse taal en het profielvak

### **HOOFDSTUK III: REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN**

#### **Artikel 14      Schoolexamen**

Het schoolexamen wordt met inachtneming van het Eindexamenbesluit door de directeur en de examinatoren vastgesteld.

Het schoolexamen verloopt volgens een schriftelijk vastgestelde regeling. Deze regeling - bestaande uit een PTA (programma van toetsing en afsluiting) en een examenreglement - wordt voor 1 oktober van het leerjaar waarin het schoolexamen aanvangt aan de inspecteur en aan iedere kandidaat verstrekt.

Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier.

Het bevat een overzicht van de afgelegde onderdelen en behaalde resultaten van het PTA (tentamens, toetsen, schriftelijke overhoringen, uitgevoerde opdrachten e.d.).

#### **Artikel 15      Programma van toetsing en afsluiting**

Dit programma vermeldt in ieder geval:

- a. voor ieder examenvak de stof waarop het schoolexamen betrekking zal hebben;
- b. voor ieder examenvak of het schoolexamen zal plaatsvinden op schriftelijke wijze, op mondelinge wijze, door middel van één of meer opdrachten dan wel door een combinatie daarvan;
- c. de weging in het PTA dat aangeeft hoe vaak een bepaald schoolexamen bijdraagt aan het eindcijfer;
- d. voor ieder examenvak het tijdvak of tijdvakken waarin het schoolexamen zal plaatsvinden;
- e. welke onderdelen van het schoolexamen je kunt herkansen.

#### **Artikel 15a      PTA regulier gepland schooljaar**

Bij het ontwikkelen van onze PTA's wordt uitgegaan van een "regulier" schooljaar. Hiermee wordt bedoeld een schooljaar dat zonder externe factoren wordt onderbroken.

Indien het schooljaar wordt onderbroken zullen de PTA's indien nodig worden herzien en zal iedere partij tijdig worden geïnformeerd over eventuele consequenties.

#### **Artikel 16      Verloop schoolexamen**

1. Het schoolexamen in een vak wordt afgenomen in het derde en/of vierde leerjaar.
2. Het schoolexamen in een vak bestaat uit het afnemen van één of meer onderdelen. De onderdelen van het PTA van een vak beslaan tezamen de stof waarover het schoolexamen zich ingevolge het eindexamenprogramma uitstrekt. Op het schoolexamen mogen geen onderdelen worden getoetst die niet in het PTA zijn aangegeven.
3. De resultaten van het schoolexamen worden uiterlijk tien werkdagen voor aanvang van het eerste tijdvak aan de inspectie gezonden.
4. Als een kandidaat door overmacht het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor aanvang van het eerste tijdvak, kan het bevoegd gezag hem in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten na aanvang van het eerste tijdvak, maar vóór aanvang van het centraal examen in dat vak.
5. Voor de vakken waarvan het schoolexamen niet tijdig is afgerond wordt de kandidaat indien mogelijk verwezen naar een volgend tijdvak.
6. Afname van werk uit het PTA tijdens reguliere lesweken:
  - Een toets uit het PTA wordt minstens één week van te voren opgegeven;
  - voor een schriftelijke overhoring geldt dat dit twee dagen van te voren opgegeven dient te worden aan de leerling(en).\*

- Er mogen maximaal twee toetsen per dag (rekening houdend dat dit maximaal 1 vreemde taaltoets is per dag) en zes toetsen per week worden ingepland.\*
- Er mogen maximaal twee overhoringen per dag en zes per week worden ingepland.\*
- Een toets kan een heel lesuur in beslag nemen, rekening houdend met de 10% tijdsverlening voor de leerlingen met een pasje.
- De toets moet in begrijpelijke taal geschreven zijn en afgestemd op het niveau van de leerling. Vaktermen mogen alleen gebruikt worden als deze in de lesstof aan bod zijn gekomen.
- De normering per vraag en de wijze waarop het cijfer berekend wordt staat vermeld op het betreffende werk.

\* Indien hier van moet worden afgeweken omdat dit wegens gewogen argumenten noodzakelijk wordt geacht neemt de betrokken teamleider hiertoe een besluit.

#### **Artikel 16a      Houdbaarheid reeds afgelegde schoolexamens bij doubleren**

In het geval een kandidaat doubleert blijven in ieder geval de in het voorlaatste examenjaar behaalde resultaten bewaard.

Daarnaast kan het bevoegd gezag besluiten om een uitzondering te maken voor onderdelen van het schoolexamen uit leerjaar 4.

#### **Artikel 17      Regels omtrent deelneming aan de onderdelen van het schoolexamen (PTA)**

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Als een kandidaat zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid.
2. Indien een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een tentamen, of ander onderdeel van het schoolexamen, deel te nemen, stelt hij of zijn wettelijke vertegenwoordiger de directeur of de secretaris van het eindexamen van de afdeling waartoe de betrokken kandidaat behoort, zo vroeg mogelijk voor de aanvang van bedoeld tentamen, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor. Deze mededeling moet zo spoedig mogelijk, maar in elk geval bij terugkeer van de kandidaat op school, worden gevolgd door een schriftelijke verklaring waarin vermeld staat: naam en adres van de kandidaat, datum van de gemiste toets en het betreffende vak, de duidelijk omschreven reden van absentie en bij ziekte of ongeval: telefoonnummer en adres van de geraadpleegde arts.
3. De directeur kan voor het beoordelen van de geldigheid van de absentie het overleggen van nadere bewijsstukken verlangen.
4. Indien de directeur de reden van absentie ongeldig acht, is er sprake van een onregelmatigheid zoals vermeld in lid 1 van dit artikel.
5. De directeur of de secretaris van het eindexamen onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het tentamen te
6. laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
7. Indien de directeur overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel; hij stelt de betrokken examinerator hiervan direct in kennis en deelt in overleg met de examinerator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee, wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen dient afgelegd te worden. In geval van ziekmelding van een

- kandidaat heeft de directeur het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen, dan wel een medische verklaring te verlangen.
8. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 2 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen verleent de directeur het verlangde uitstel niet.
  9. Bij een schriftelijk onderdeel in de tentamen-, toetsweek van 45 minuten mag de kandidaat pas na 15 minuten vertrekken en bij een toets van 90 minuten pas na 30 minuten na aanvang van het onderdeel.
  10. Indien een kandidaat te laat komt:
    - a) bij een schriftelijk onderdeel in de tentamen-, toetsweek mag hij uiterlijk tot 15 minuten bij een toets van 45 minuten resp. 30 min. bij een toets van 90 minuten na aanvang nog worden toegelaten. Hij krijgt geen verlenging van de voor hem geldende tentamentijd. Bij te laat komen van meer dan 15 resp. 30 minuten mag de kandidaat niet meer worden toegelaten. Dit wordt beschouwd als onregelmatigheid;
    - b) bij de voorbereiding van een mondeling tentamen mag hij zich in de resterende tijd alsnog voorbereiden. Verschijnt hij in het geheel niet bij de voorbereiding, dan moet het onderdeel zonder voorbereiding worden afgelegd;
    - c) bij een luistertoets wordt de kandidaat niet meer toegelaten als het tentamen is begonnen. Dit wordt beschouwd als een onregelmatigheid;
    - d) in onvoorziene gevallen waarbij melding wordt gedaan aan de directeur, beslist deze over de verdere gang van zaken.
  11. Technische mankementen (defecte printers) of afwezigheid door ziekte op de dag dat werk t.b.v. een tentamen moest worden ingeleverd, gelden in de regel niet als excuus voor het te laat inleveren.
  12. De kandidaat mag uitsluitend de toegestane hulpmiddelen bij zich hebben. Overige zaken zoals tas, jas, gsm, boeken, enz. dienen op de door de examinerator aangewezen plek of in de leerlingkluis te worden achtergelaten.
  13. Een kandidaat die tijdens een tentamen onwel wordt, kan onder begeleiding het lokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.  
Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de directeur het gemaakte werk ongeldig verklaren.
  14. Bij mondelinge tentamens als onderdeel van het schoolexamen in een vak wordt elke kandidaat afzonderlijk beoordeeld.  
De schoolleiding verstrekt aan elke kandidaat een rooster van de mondelinge tentamens.
  15. In bijzondere gevallen kan de directeur besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.

## **Artikel 18      Beoordeling en schoolexamencijfers**

1. Van iedere beoordeling, die bij het tot stand komen van het eindcijfer voor een vak meetelt, wordt de kandidaat zo spoedig mogelijk - bij voorkeur door de vakdocent - in kennis gesteld. De richtlijn hierbij is dat het werk binnen één week is nagekeken en in SOM is genoteerd.
2. De vaststelling van de cijfers voor de tentamens ligt uitsluitend in handen van de examinatoren. De kandidaat kan binnen vier dagen na het uitreiken van een (voorlopige) cijferlijst bij de examencommissie bezwaar aantekenen tegen toegekende schoolexamencijfers.

3. Handelingsdelen worden niet met een cijfer beoordeeld. Deze opdrachten moeten naar behoren zijn afgerond.
4. Indien een kandidaat een handelingsdeel niet of onvoldoende heeft afgerond, kan een leerling geen diploma behalen. De ouders/verzorgers zullen middels een aangetekende brief op de hoogte worden gesteld. Afschrift van deze brief gaat naar het bevoegd gezag en de inspectie.

#### **Artikel 19      Herkansing schoolexamens**

1. Iedere kandidaat komt in aanmerking voor twee herkansingen van een onderdeel van het PTA uit periode 1, 2 en 3 uit leerjaar 3 en periode 1 en 2 uit leerjaar 4. In het PTA staat aangegeven welke onderdelen herkanst kunnen worden. Het moment waarop deze herkansingen worden gepland wordt gecommuniceerd middels een brief, waarop tevens de te herkansen onderdelen van het PTA staan vermeld.  
Van herkansing is uitgesloten een vak of programma waarbij een (deel van een) schoolexamen is beoordeeld na een horing.
2. In geval van herkansing is de wijze van afleggen gelijk aan die welke in de regeling schoolexamen is aangegeven.
3. Van het herkanste schoolexamen telt het hoogste cijfer.
4. De kandidaten die aan een herkansing als bedoeld in lid 1 van dit artikel wensen deel te nemen, moeten zich daarvoor schriftelijk aanmelden bij de secretaris van het eindexamen vóór een nader te bepalen datum.
5. Voor het hertentamen bij het vak maatschappijleer 1 geldt het volgende: Elke examenkandidaat die voor dit vak het schoolexamen met minder dan 5,5 afsluit, heeft recht op herkansing van één tentamen.  
Het cijfer behaald bij het hertentamen wordt in de berekening van het eindcijfer meegerekend voor die onderdelen die bij het hertentamen zijn betrokken. De cijfers van die toetsen van het eerder afgelegde schoolexamen die betrekking hebben op niet tot het hertentamen behorende onderdelen van het examenprogramma blijven van kracht in de weging waarmee het eindcijfer wordt bepaald. Deze herkansing wordt op een dusdanig moment afgenomen, dat het eindresultaat voor het vak ingebracht kan worden bij de overgangsvergadering naar leerjaar 4.
6. Als de kandidaat wegens ongeoorloofde afwezigheid niet aan zijn herkansing deelneemt, vervalt daarmee zijn recht op betreffende herkansing.
7. Indien een extra herkansing wegens gewogen argumenten noodzakelijk wordt geacht neemt de betrokken teamleider hiertoe een besluit.

#### **Artikel 20      Vaststellen beoordeling schoolexamen**

1. De examinerator drukt zijn eindoordeel over kennis, inzicht en vaardigheid van een kandidaat in elk vak uit in een cijfer voor het schoolexamen. Daarbij gebruikt hij een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daarbij tussenliggende cijfers met één decimaal. In deze schaal van cijfers komt aan de gehele cijfers 1 tot en met 10 de volgende betekenis toe:
 

|                      |                    |
|----------------------|--------------------|
| 1 = zeer slecht      | 6 = voldoende      |
| 2 = slecht           | 7 = ruim voldoende |
| 3 = zeer onvoldoende | 8 = goed           |
| 4 = onvoldoende      | 9 = zeer goed      |
| 5 = bijna voldoende  | 10 = uitmuntend    |
2. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de onderdelen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven zoals vastgelegd in het PTA. Indien het gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is (6,45 wordt 6,5 en 6,44 wordt 6,4).

- Het cijfer voor het vak maatschappijleer 1 wordt bepaald door weglating van het tweede decimaal.
3. Voor aanvang van het centraal examen deelt de directeur de kandidaat schriftelijk mee:
    - a welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
    - b de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
    - c de beoordeling van het profielwerkstuk.
  4. In afwijking van het eerste lid worden het vak kunstvakken 1 en het vak lichamelijke opvoeding (bewegen en sport) beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en is gebaseerd op het genoegzaam afsluiten van de betreffende vakken, zoals blijkt uit het examendossier.
  5. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling geschiedt op grond van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier. Beoordeling van het profielwerkstuk geschiedt voor aanvang van het centraal examen door twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleidt bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.

#### **Artikel 21 Beroep tegen beoordeling schoolexamen**

Indien een kandidaat van oordeel is dat een beoordeling zoals bedoeld in artikel 20 van dit Reglement onjuist is, dient hij binnen 24 uren nadat bedoelde beoordeling hem werd medegedeeld, aan de examinerator die het tentamen beoordeelde, zijn met redenen omklede bezwaren kenbaar te maken; desgewenst kan hij vervolgens, doch binnen tweemaal 24 uren nadat bedoelde beoordeling hem werd medegedeeld, zijn bezwaren, met redenen omkleed, schriftelijk indienen bij de secretaris van het eindexamen. De directeur deelt, de kandidaat en de examinerator en - zo nodig en mogelijk - een andere aan de school verbonden leraar voor het vak van onderwijs waarop het betreffende tentamen betrekking heeft, gehoord, zijn oordeel mede aan de examinerator die daarna het tentamen opnieuw beoordeelt en van deze beoordeling ten spoedigste de kandidaat in kennis stelt. Deze laatste beoordeling is onherroepelijk.

#### **Artikel 22 Examen in één of meerdere vakken op een hoger niveau**

Indien een kandidaat examen doet op een hoger niveau voor één of meerdere vakken, volgt hij het PTA van het hogere niveau van het betreffende vak.

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau, stelt het bevoegd gezag de kandidaat in de gelegenheid om voor dat vak (of die vakken) alsnog het eindexamen af te leggen op het oorspronkelijke niveau. Dit kost de kandidaat dan geen herkansing.

### **HOOFDSTUK IV: REGELING VAN HET CENTRAAL EXAMEN**

#### **Artikel 22 Tijdvakken**

Het centraal examen wordt afgenomen conform het bepaalde in artikel 36 tot en met 46 van het Eindexamenbesluit. Het centraal examen wordt afgenomen in het laatste leerjaar en kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.

#### **Artikel 22a Centraal examen in eerder leerjaar**

In afwijking van artikel 22, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, echter kan dit niet voor alle vakken van het eindexamen.

Indien sprake is van bovenstaande situatie, dient het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten te worden, voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt. Als een leerling niet is bevorderd naar het laatste leerjaar, zullen de behaalde resultaten van het Centraal Examen voor deze vakken vervallen.

### **Artikel 23      Opgave kandidaten centraal examen**

1. De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan Onze Minister mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2. De directeur zendt jaarlijks ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste en tweede tijdvak aan de inspectie een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald. Cijfers voor vakken waarvan het schoolexamen in het eerste tijdvak is afgerond, worden zo spoedig mogelijk naar de inspectie gestuurd.
3. Onmiddellijk na afloop van het eerste onderscheidenlijk het tweede tijdvak zendt de directeur aan Onze Minister een lijst waarop voor ieder vak is aangegeven welke kandidaten aan het centraal examen in dat vak zullen deelnemen in het tweede, resp. derde, tijdvak. Tevens worden de alsnog behaalde cijfers voor het schoolexamen meegezonden.

### **Artikel 24      Regels omtrent het centraal examen**

1. Kandidaten ontvangen minimaal een week voor de aanvang van het centraal examen het rooster van het centraal examen. Ook eventuele wijzigingen in dit rooster worden meegedeeld. De kandidaten worden erop gewezen, dat zij rekening moeten houden met een eventuele herkansing. Het rooster voor de digitale examens bbl/kbl maakt de school zelf, dit is dus landelijk niet bij alle scholen hetzelfde.
2. In de periode voorafgaand aan de centrale examens verstrekt de examencommissie de informatiebrief Centrale Examens aan de kandidaten. Hierin wordt onder andere een lijst met toegestane hulpmiddelen (per vak) verstrekt.
3. Tijdens een zitting van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
4. Vóór de zitting wordt gecontroleerd of elke kandidaat aanwezig is. Kandidaten die geen leerling van de school zijn, moeten zich bij iedere zitting legitimeren.
5. De directeur draagt er zorg voor dat in elk lokaal minimaal twee toezichthouders aanwezig zijn. Per 25 kandidaten is tenminste één toezichthouder aanwezig. Buitenstaanders worden niet tot de examenruimte toegelaten.
6. Het Centraal Schriftelijke Examen (CSE) wordt door de tlw en glw leerlingen gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. Het Centraal Digitaal Examen (CDE) wordt door de bbl en kbl leerlingen gemaakt op de door school aangewezen computers. De school verstrekt eveneens gewaarmerkt kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenruimte. Het werk wordt niet met potlood gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen of grafieken. Bij meerkeuzewerk is het gebruik van potlood verplicht.
7. De kandidaat vermeldt zijn examennummer en zijn naam op alle in te leveren papieren/pc.
8. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden.
9. Tassen, jassen gsm's e.d. dienen op de door de examinerator aangewezen plek te worden opgeborgen.
10. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenruimte te heersen.
11. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenruimte worden toegelaten.  
Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
11. a Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting van een cse of cde aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.

b Kandidaten die aankomen na het moment waarop bij Zorg-welzijn of Economie-ondernemen een onderdeel van het cspe is begonnen, mogen niet meer deelnemen aan dit onderdeel. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, kunnen zij voor dit onderdeel verwezen worden naar een ander afnamemoment of tijdvak 2. Bij de overige onderdelen van dit vak dienen zij wel te verschijnen.

c Kandidaten die te laat komen bij een onderdeel van het cspe bij pie en m&t, gaan zonder tijdscompensatie verder met het onderdeel waar ze mee bezig zijn. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, kunnen zij voor de onderdelen die ten gevolge van dit tijdverlies onvoldoende zijn gemaakt, verwezen worden naar een ander afnamemoment of het tweede tijdvak.

12. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenruimte.
13. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenruimte verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.  
Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
14. Tijdens een zitting van het centraal examen is het een toezichthouder niet geoorloofd andere werkzaamheden te verrichten dan toezicht houden.
15. Zij die bij het examen toezicht hebben gehouden, maken over het verloop een proces verbaal op, waarvan het model door de directeur vastgesteld wordt.
  - a. Op het proces-verbaal worden de namen van alle kandidaten vermeld die voor het desbetreffende vak in de examenruimte aanwezig moeten zijn. Per schooltype wordt een apart proces-verbaal gemaakt.
  - b. Indien een examen voor een kandidaat aangepast is, wordt dit op het proces-verbaal aangetekend.
  - c. Elke toezichthouder dient het proces-verbaal te tekenen.
  - d. Op het proces-verbaal wordt het tijdstip vermeld waarop elke kandidaat de examenruimte verlaat, alsmede het tijdstip waarop de kandidaten die te laat zijn gekomen, zijn begonnen.
  - e. De processen-verbaal worden zes maanden bewaard.
16. De kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele werk bij een van de toezichthouders. Deze controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat de examenruimte te verlaten. Het verdient aanbeveling dat de toezichthouders tevens nagaan of kandidaten niet iets vergeten in te leveren. Na het verlaten van de examenruimte mag de kandidaat onder geen beding worden toegestaan nog aan het desbetreffende examen te werken.
17. De kandidaten mogen niet binnen een uur na de aanvang van de examenzitting vertrekken.
18. De opgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenruimte gebracht worden. Er kan bepaald worden dat deze regel ook geldt voor uitwerk- of kladpapier.
19. Een kwartier voor het einde van de zitting geeft een daartoe aangewezen toezichthouder dit tijdstip aan. De kandidaten mogen de examenruimte gedurende het laatste kwartier niet verlaten.
20. Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten, totdat een toezichthouder het sein geeft om de examenruimte te verlaten.
21. Aan het einde van de zitting halen de toezichthouders het werk op en een van hen controleert of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
22. In tegenstelling tot de cse's zijn de opgaven van de cde's na afloop van het examen niet beschikbaar voor de kandidaat.

## **Artikel 25      Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen**

1.      Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2.      De inspectie verzoekt de centrale examencommissie nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
3.      Indien de afnamecondities van het cde een adequate beoordeling onmogelijk maken kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld.

## **Artikel 26      Onvoorziene omstandigheden centraal examen**

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in een of meer vakken aan een of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

## **Artikel 27      Verhinderingsdeelneming aan het centraal examen**

1. Voor een kandidaat die in de basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg een digitaal examen aflegt en bij een zitting met wettige reden afwezig was, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald. Op deze kandidaat is het gestelde in lid 2 en 3 van dit artikel niet van toepassing.
2. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij een of meer examens in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee examens te voltooien.
3. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien of zijn recht op herkansing nog kan uitoefenen, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamens te voltooien of herkansing af te leggen.
4. Het inhaalrooster zal tijdig schriftelijk aan de betreffende kandidaten worden meegedeeld.
5. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk, door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer zich dat voordoet:
  - a. dat ten behoeve van de kandidaat op grond van artikel 55 tweede lid van het examenbesluit, toestemming is verleend dat met betrekking tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak, waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit;
  - b. dat ten behoeve van de gehandicapte kandidaat op grond van artikel 55 van het examenbesluit, eerste lid, toestemming is verleend dat hij het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan zijn mogelijkheden.
6. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de directeur.

## **HOOFDSTUK V: UITSLAG, HERKANSING, DIPLOMERING**

### **Artikel 29      Vaststelling cijfer centraal examen**

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het cijfer voor het centraal examen vast. Daarbij gebruiken zij één van de cijfers uit de schaal cijfers, genoemd in artikel 18.
2. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde cijfer. Indien het gemiddelde, bedoeld in de vorige volzin, een cijfer is dat als tweede decimaal een 5 heeft, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd.
3. De directeur zorgt ervoor dat bij het maken van het praktische gedeelte van het centraal examen de examinerator aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopdrachten en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast volgens de daartoe vastgestelde richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de vastgestelde beoordelingsnormen toe. De examinerator legt zijn beoordeling vast in een score.
4. De gecommiteerde beoordeelt het resultaat van de praktijkopgaven en de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de schriftelijke vastlegging daarvan. De gecommiteerde krijgt de beschikking over de opgaven, de beoordelingsnorm, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score.
5. Voor het beroepsgericht programma wordt het cijfer bepaald door het resultaat van het cspe.
6. Voor de kunstvakken is het cijfer voor het centraal examen het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schriftelijke examen en het cijfer voor het praktisch examen.

### **Artikel 30      Eindcijfer eindexamen**

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
3. Is dit gemiddelde eindcijfer niet een heel getal, dat wordt het, indien de cijfers achter de komma 49 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien de cijfers achter de komma 50 of meer zijn, naar boven afgerond.
4. Voor het vak maatschappijleer 1 wordt het eindcijfer afgerond volgens bovenstaande regel.

### **Artikel 31      Vaststelling uitslag**

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van de uitslagregels.
2. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen
3. Indien het nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

## Artikel 32      Uitslag

### 1.      Theoretische of gemengde leerweg.

De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en al zijn eindcijfers heeft behaald binnen een schooljaar is geslaagd, indien:

Het rekenkundig gemiddelde van zijn op het Centraal Examen behaalde cijfers ten minste 5.5 is en hij tevens:

- a.      Voor al zijn examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer,
- b.      Voor het vak Nederlandse taal moet een eindcijfer 5,0 of hoger behaald zijn,
- c.      Voor één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer,
- d.      Voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarvan ten minste één 7 of hoger,
- e.      of voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarvan ten minste één 7 of meer.
- f.      Voor het vak lichamelijke opvoeding, het vak kunstvakken 1 en het sectorwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of ‘goed’ heeft behaald.
- g.      Voor het sectorwerkstuk de kwalificatie voldoende of goed heeft behaald.

### 2.      Kaderberoepsgerichte en basisberoepsgerichte leerweg.

De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd in de kaderberoepsgerichte of de basisberoepsgerichte leerweg en al zijn eindcijfers heeft behaald binnen een schooljaar is geslaagd, indien:

Het rekenkundig gemiddelde van zijn op het Centraal Examen behaalde cijfers ten minste 5.5 is en hij tevens:

- a.      Voor al zijn examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer,
- b.      Voor het vak Nederlandse taal moet een eindcijfer 5,0 of hoger behaald zijn,
- c.      Voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer waarvan ten minste één 7 of hoger,
- d.      of voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarvan ten minste één 7 of meer.
- e.      Voor het vak lichamelijke opvoeding en het vak kunstvakken 1 de kwalificatie ‘goed’ of ‘voldoende’ heeft behaald.
- f.      Voor zijn 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 heeft gehaald.

Bij de uitslagbepaling van de beroepsgerichte leerwegen spelen de volgende soorten cijfers een rol:

- de behaalde cijfers voor de centrale examens (inclusief het cspe), en;
- de behaalde eindcijfers (het gemiddelde van het ce en het se voor een vak of de cijfers voor de vakken waarover alleen een se is afgenomen, zoals de beroepsgerichte keuzevakken);
- het combinatiecijfer (gecombineerd eindcijfer van de eindcijfers van de kleinere vakken, in dit geval de beroepsgerichte keuzevakken) \*;
- de behaalde eindcijfers gewaardeerd in letters (voldoende/goed, bijvoorbeeld voor lichamelijke oefening).

\* Het combinatiecijfer is het gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van de vier beroepsgerichte keuzevakken.

3. Duale leerweg (leerwerktraject).
  - a. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd in het leerwerktraject en al zijn eindcijfers heeft behaald binnen een schooljaar is geslaagd, indien:
  - b. voor het beroepsgerichte programma het eindcijfer 6 is of hoger;
  - c. voor het vak Nederlandse taal ten minste het eindcijfer 6 heeft behaald.
  - d. Voor zijn 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 heeft gehaald.
  - e. Het combinatiecijfer van deze 4 beroepsgerichte vakken een 6 of hoger is.
4. Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de directeur deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan elke kandidaat mee. Deze uitslag is definitief als er geen herkansing plaatsvindt.
5. Voor de kandidaat die gespreid examen heeft afgelegd gelden dezelfde uitslagregels.

### **Artikel 33      Herkansing van het centraal examen**

1. Elke kandidaat mag na de eerste uitslagbepaling voor één vak deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat wordt aangeboden, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Het betreffende vak moet betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag. Daarnaast kunnen de examinerator en de gecommiteerde in het beroepsgerichte programma nog niet voldoende afgeronde onderdelen van het centraal examen opnieuw laten maken.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, na bekendmaking van de uitslag schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.  
Naast ondertekening door de kandidaat is ook de handtekening van één der ouders/verzorgers gewenst.
3. Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige. De kandidaten die herkansing vragen, leveren hun cijferlijst in bij de directeur.
4. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
5. Het herkansingsrooster zal tijdig schriftelijk aan de betreffende kandidaten worden meegedeeld.
6. De kandidaat dient beschikbaar te zijn voor de voorbereiding op de betreffende herkansing(en), dit valt onder de wettelijke onderwijstijd.

### **Artikel 33 a      Herkansing van het centraal schriftelijk en praktisch examen van de Profielvakken**

Indien een leerling zijn CSPE voor het profielvak wil herkansen zijn er twee mogelijkheden:

- A. tijdens de afnameperiode van het derde leerjaar: door een of meer onderdelen het examen te herkansen; (geldt alleen als een leerling in het voorlaatste jaar examen doet)
- B. tijdens de afnameperiode in het vierde leerjaar: door het gehele profielvak-CSPE van dat betreffende examenjaar in zijn geheel te doen. (geldt alleen als een leerling in het voorlaatste jaar examen doet)

Eenmaal gekozen voor de ene optie, kan men niet meer terug. (geldt alleen als een leerling in het voorlaatste jaar examen doet)

Hierbij is het belangrijk te weten dat:

Het hoogst behaalde cijfer van het centraal examen telt. Als het cijfer van de herkansing lager is dan het cijfer behaalt in tijdvak 1, blijft het cijfer van tijdvak 1 staan.

#### **Artikel 34      Diploma en cijferlijst**

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - b. voor vmbo tlw/glw het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
  - c. de beoordeling van het vak kunstvak 1 en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo,
  - d. de eindcijfers voor de examenvakken
  - e. de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop de leerweg is vermeld en alle vakken die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
3. Indien iemand zijn diploma en/of cijferlijst kwijtraakt, mag de school geen nieuw document verstrekken. De leerling kan bij de officiële instantie van de overheid Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) een vervangend document aanvragen.
4. Indien een kandidaat examen heeft afgelegd, in meer dan het voorgeschreven aantal vakken, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.

#### **Artikel 35      Certificaten**

De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat, die de school verlaat en die voor een of meer vakken of programma's van zijn laatst afgelegde eindexamen een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald of een waardering met minimaal "voldoende" heeft ontvangen, een certificaat uit waarop deze vakken en programma's worden vermeld.

## **HOOFDSTUK VI: OVERIGE BEPALINGEN**

### **Artikel 36      Afwijking wijze van examineren**

1. De directeur kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal, of tot enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan voor zover het centraal examen betreft slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
3. De opgaven zijn in alle vakken tijdens het centraal examen dezelfde als voor de andere kandidaten. Het bevoegd gezag van een dagschool kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd ten gevolge van bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden, niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.
4. Het bevoegd gezag geeft zijn in het derde lid bedoelde toestemming uiterlijk voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag hiervan afwijken ten behoeve van een kandidaat die nog niet van alle betrokken eindexamenvakken het centraal examen heeft afgelegd.
5. Artikel 32 is in het eerste en in het tweede schooljaar van een gespreid eindexamen van toepassing, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat, nadat de eindcijfers van de vakken, waarvoor in het eerste schooljaar het eindexamen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
6. De vaststelling van de uitslag van een gespreid eindexamen geschiedt overeenkomstig artikel 31.

### **Artikel 37      Geheimhouding**

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

### **Artikel 38      Bewaren examenwerk**

1. Schoolexamen
  - a. Het gemaakte werk van een vak voor het schoolexamen in het archief bewaard tot zes maanden na de examenuitslag.
  - b. Werkstukken (uit de beroepsgerichte programma's), Grote Praktische opdrachten, stageverslagen en profielwerkstukken worden opgeslagen in het archief tot een half jaar na

de examenuitslag of indien te groot voor het archief, in bewaring gegeven bij de kandidaat die een verklaring tekent waarbij hij akkoord gaat met de beoordeling.

2. Centraal examen

- a. Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijsten bedoeld in artikel 57 van het examenbesluit, worden gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
- b. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 57 van het Besluit, wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
- c. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

3. Inzien examenwerk

- a. Het inzien vindt plaats op school onder toezicht.
- b. Het examenwerk mag niet worden gekopieerd.

## **DEEL II: HET PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING ( PTA).**

### **Artikel 39 Profielwerkstuk**

Het schoolexamen van het vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg omvat mede een profielwerkstuk.

Het profielwerkstuk, presentatie daaronder begrepen, is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betreffende profiel.

Het werkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling het onderwijs volgt.

De kandidaat dient aan het profielwerkstuk ten minste 20 uur te besteden.

De leerling in de theoretische of de gemengde leerweg maakt in leerjaar 4 een profielwerkstuk bij de volgende vakken:

- Profiel economie bij het vak economie
- Profiel techniek bij natuurkunde
- Profiel zorg en welzijn bij biologie

De uitwerking van de planning, de begeleiding en de uitvoering van het profielwerkstuk is terug te vinden in “de aanwijzingen voor het maken van een profielwerkstuk”.

Het profielwerkstuk vergt de nodige voorbereiding en organisatie. Daarom wordt de uitwerking in fases aangepakt en in het logboek van de leerling vastgelegd.

- Oriëntatie- en keuzefase
- Onderzoeksfase: informatieverwerving en informatieverwerking
- Presentatie- en evaluatiefase
- Beoordeling

### **Beoordeling en consequenties bij het uitblijven van een voldoende prestatie**

Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door minimaal twee docenten aan de hand van criteria die vooraf aan de leerlingen bekend zijn gemaakt. Daarbij wordt zowel het proces als het product beoordeeld.

Het profielwerkstuk moet met een ‘voldoende’ of ‘goed’ resultaat worden afgesloten. Indien een kandidaat het profielwerkstuk niet op de vastgestelde einddatum heeft ingeleverd, moet hij op school buiten lestijd tussen 8.30 uur en 16.30 uur werken aan zijn profielwerkstuk totdat de beoordeling “voldoende” is behaald.

De beoordeling van het profielwerkstuk dient voor aanvang van het centraal examen bekend te zijn. Dit betekent dat je niet kan deelnemen aan je centrale examens als het profielwerkstuk niet met minimaal een voldoende is beoordeeld voordat de centrale examens beginnen.

### **Artikel 40 (Grote)praktische opdracht(en)**

Bij praktische opdrachten gaat het om activiteiten die een leerling, alleen of in een groepje, zo zelfstandig mogelijk uitvoert. In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is opgenomen welke praktische opdrachten meetellen voor het schoolexamen.

Praktische opdrachten zijn speciaal bedoeld om vaardigheden te toetsen die niet of minder aan de orde kunnen komen bij schriftelijke en mondelinge onderdelen van het schoolexamen.

Bij een praktische opdracht is meestal niet de theoretische kennis en inhoud van het eerste belang, maar de vaardigheid om iets te maken of te onderzoeken.

Beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de kandidaat bekend gemaakte criteria. De kandidaat kan de praktische opdracht de vorm geven van een product, werkstuk of presentatie.

### **Beoordeling**

De grote praktische opdracht wordt beoordeeld aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaten bekend zijn gemaakt. Daarbij wordt zowel het proces als het product beoordeeld.

In artikel 18.8 is vermeld wat de consequenties zijn als de grote praktische opdracht TLW niet tijdig is ingeleverd.

## **Artikel 41 Handelingsdeel**

In de examenprogramma's is vastgelegd dat het in het handelingsdeel gaat het om opdrachten waarvan per kandidaat door de examinerator moet worden vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd. Per leerling bestaat het handelingsdeel uit de verschillende vakspecifieke delen en uit een vakoverstijgend deel. Het vakoverstijgende deel per leerling bevat ten minste een opdracht in het kader van oriëntatie op leren en werken (de stage in leerjaar 3 voor de TLW en voor de andere leerwegen in leerjaar 4).

### **Doel**

Handelingsopdrachten dienen om leerstofonderdelen en/of vaardigheden die de school niet met een cijfer kan of wil beoordelen toch tot hun recht te laten komen. De ervaring, beleving en reflectie van de leerling staat bij de uitvoering van deze opdrachten centraal.

### **Inhoud en vorm**

Handelingsopdrachten kunnen heel gevarieerd zijn van inhoud en vorm. Voorbeelden zijn: een bedrijf bezoeken, een stage in een bedrijf, een (vak)beurs bezoeken, een vergadering bijwonen van de MR, een bezoek brengen aan een museum of schouwburgvoorstelling, of het schrijven van een leesverslag, etc. Een handelingsopdracht wordt afgerond met een (schriftelijke) evaluatie, meestal in de vorm van een notitie of een kort verslag, waarin de leerling aangeeft wat hij van het uitvoeren van de opdracht vond, wat hij geleerd heeft, en dergelijke.

### **Informeren van de leerling**

Leerlingen dienen vooraf te weten aan welke eisen de handelingsopdracht en de notitie of het verslag over de handelingsopdracht moeten voldoen om 'naar behoren' te zijn uitgevoerd.

### **Beoordeling**

Om het diploma te kunnen behalen moet de leerling de handelingsopdrachten die in het schoolexamen zijn opgenomen, "voldoende" of "goed" hebben uitgevoerd.

Voor een handelingsopdracht wordt niet altijd een cijfer gegeven. Indien dit het geval is, is er dus geen compensatie mogelijk. Wanneer een handelingsopdracht niet naar behoren is uitgevoerd, geeft de begeleider aanwijzingen voor herhaling of verbetering van de uitvoering. Een handelingsopdracht is pas gedaan als hij minimaal "voldoende" is afgesloten.

In artikel 18.9 is vermeld wat de consequenties zijn als het handelingsdeel niet met een "voldoende" beoordeling kan worden afgesloten.

**BIJLAGE**

De genoemde functionarissen zijn:

De voorzitter van het college van bestuur:

De heer Drs. M. Stoker

De opleidingsdirecteur:

De heer W.T.H. Evers

De plaatsvervangend opleidingsdirecteur:

De heer A.P.G. Daelmans

De Examencommissie:

De heer P. Zwenger

Mevrouw S. Sahin – van der Klink

De heer M. Dekkers

De Leden van de commissie van beroep:

Vertegenwoordiger van het Bestuur van de Stichting Stedelijk College Eindhoven

Vertegenwoordiger van de MR Oude Bosschebaan

Vertegenwoordiger van de MR Henegouwenlaan

Twee ouders uit de oudergeleding van de MR

## TOELICHTING OP DE OVERZICHTEN

### Toelichting:

|                                 |                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Cohort:</b>                  | Kalenderjaar waarin de kandidaat start met het examenprogramma.                                                                                                                               |
| <b>Leerweg met leerjaar:</b>    | TLW: Theoretische leerweg, GLW: Gemengde leerweg, KBL: Kaderberoepsgerichte leerweg, BBL Basisberoepsgerichte leerweg, LWT: Leerwerktraject. Het toegevoegde cijfer slaat op leerjaar 3 of 4. |
| <b>Vak:</b>                     | Het vak waar dit deel van het PTA betrekking op heeft.                                                                                                                                        |
| <b>Afnameperiode:</b>           | Datum waarop of periode waarbinnen het schoolexamenonderdeel wordt afgenomen.                                                                                                                 |
| <b>Soort toets:</b>             | S(chriftelijk), M(ondeling), P(raktische opdracht of praktijkopdracht), H(andelingsdeel), I(ct-opdracht)                                                                                      |
| <b>Omschrijving:</b>            | Beschrijving van de leerstof waarop het tentamen betrekking heeft.                                                                                                                            |
| <b>Code(s) examen-Programma</b> | De opsomming van de codes uit het examenprogramma waarop leerstofbeschrijving betrekking heeft.                                                                                               |
| <b>Tijdsduur:</b>               | Tijdsduur van het tentamen.                                                                                                                                                                   |
| <b>Her:</b>                     | Als er voor het onderdeel herkanst kan worden, staat er “ja” in deze kolom.                                                                                                                   |
| <b>Weging ED:</b>               | Weging van dit onderdeel in het examendossier                                                                                                                                                 |